

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2320/2021
27.01.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ристо Лекић адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2045/20 од 17.03.2021. године, у седници већа одржаној 27.01.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца, **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2045/20 од 17.03.2021. године, у ставу другом и трећем изреке, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 3522/19 од 19.05.2020. године у делу става првог и другог изреке, којим је обавезана тужена да тужиоцу исплати неисплаћену разлику зараде до двоструког износа зараде на основу обављеног рада и времена проведеног на раду за период од 01.11.2013. године до 30.11.2016. године преко износа од 129.107,40 динара до траженог износа од 2.231.572,23 динара са законском затезном каматом на појединачне месечне износе како је то наведено у првостепеној пресуди од дана доспелости до исплате, да у корист тужиоца изврши уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за разлику зараде преко износа од 129.107,40 динара до укупно досуђеног износа од 2.231.572,23 динара, као и у делу који се односи на одлуку о трошковима поступка тако што се обавезује тужена да тужиоцу исплати износ изнад 17.173,00 динара до 286.208,00 динара, све у року од 15 дана од дана достављања пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу плати 213.000,00 динара на име трошкова ревизијског поступка, у року од 15 дана од дана достављања пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3522/19 од 19.05.2020. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезана је тужена да тужиоцу исплати заосталу разлику плате до двоструког износа плате на основу обављеног рада и времена проведеног на раду за период од 01.11.2013. године до 30.11.2016. године, у износу од 2.231.572,23 динара са законском затезном каматом на појединачне месечне износе од доспелости сваког износа до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је

тужена да у име и за рачун тужиоца, за период од 01.11.2013. године до 30.11.2016. године, уплати Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање разлику припадајућих доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, Републичком фонду за здравствено осигурање разлику припадајућих доприноса за обавезно здравствено осигурање и Националној служби за запошљавање разлику припадајућих доприноса за осигурање за случај незапослености, у свему према основицама утврђеним ставом првим изреке ове пресуде. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 286.208,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2045/20 од 17.03.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 3522/19 од 19.05.2020. године, у делу става првог изреке којим је обавезана тужена да тужиоцу исплати заосталу разлику плате до двоструког износа плате на основу обављеног рада и времена проведеног на раду за период од 01.11.2013. године до 30.11.2016. године, у појединачним месечним износима наведеним у овом ставу изреке са законском затезном каматом од дана доспелости до исплате, у делу става другог изреке, којим је обавезана тужена да на износе из става првог изреке ове пресуде, у корист тужиоца обрачуна и уплати Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, Републичком фонду за здравствено осигурање доприносе за обавезно здравствено осигурање и Националној служби за запошљавање доприносе за осигурање за случај незапослености, као и у делу става трећег изреке за износ од 17.173,00 динара. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу става првог и другог изреке и то тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев у делу којим је тражено да се обавеже тужена да тужиоцу на име разлике плате до двоструког износа плате на основу обављеног рада и времена проведеног на раду за период од 01.11.2013. године до 30.11.2016. године, исплати појединачне износе наведене у овом ставу изреке са законском затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате, да на наведене износе у корист тужиоца обрачуна доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, обавезно здравствено осигурање и доприносе за осигурање за случај незапослености и исте уплати Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Републичком фонду за здравствено осигурање и Националној служби за запошљавање, као и у преосталом делу става трећег изреке, којим је тужени обавезан да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 269.035,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 31.020,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, става другог и трећег изреке, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побиијану одлуку из става другог и трећег другостепене пресуде у границама одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14) – у даљем тексту: ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиоца основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању утврђеном у току првостепеног поступка, тужилац је решењем Министарства унутрашњих послова – Дирекција полиције .../... број ...-.../... од 01.07.2006. године, распоређен са 01.07.2006. године на радно место ... (ОСЛ), у Служби за борбу против организованог криминала, Управа криминалистичке полиције, у којој служби је радио и у утуженом периоду. Тужиоцу је плата исплаћивана за обављене послове у овој служби у износима који се наводе у обрачунским листама које је тужилац доставио уз тужбу. На основу налаза и мишљења вештака, првостепени суд је утврдио висину просечне плате коју би тужилац остварио на радном месту на коме је радио пре ступања у Службу за борбу против организованог криминала, те је утврдио да постоји разлика између плате која му је исплаћена у периоду потраживања и двоструке плате према ранијем радном месту.

У складу са утврђеним чињеничним стањем, с позивом на одредбу члана 3. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала, одредбу члана 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела, те одредбе члана 154 и 172. Закона о облигационим односима и члана 164 и 105. Закона о раду, првостепени суд је усвојио тужбени захтев за исплату разлике у заради тужиоца у укупном износу од 2.231.572,23 динара у односу на претходно радно место до двоструког износа основне зараде, прихватајући налаз и мишљење вештака економско-финансијске струке.

Другостепени суд је ради употпуњења чињеничног стања одржао расправу на основу овлашћења из члана 383. став 4. ЗПП, након чега је закључио да је тужбени захтев тужиоца делимично основан, као у потврђујућем делу става првог изреке другостепене пресуде, док је у преосталом делу неоснован тужбени захтев тужиоца, као у одбијајућем делу побијане другостепене пресуде (става другог изреке). Према становишту тог суда, тужилац је у утуженом периоду имао право на плату у двоструком износу сходно члану 2. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала, а тиме и на разлику плате ако је двострука плата коју је остварио у време пре ступања на рад у Службу за борбу против организованог криминала већа од плате коју је остварио у посебној организационој јединици државног органа надлежног за сузбијање организованог криминала. Према налазу и мишљењу судског вештака основна плата тужиоца у јуну 2006. године је износила 28.080,57 динара, а након преласка у службу у августу 2006. износила је 27.218,03 динара из чега следи да тужилац у утуженом периоду није примао двоструко већу плату у односу на претходно радно место у износу како је то одређено у изреци другостепене пресуде, због чега му и припада разлика између двоструке плате коју је остварио у јуну 2006. године, као претходном радном месту, непосредно пре преласка на ново радно место у Службу за борбу против организованог криминала и исплаћене плате за спорни период.

Ценећи ревизијске наводе тужене, Врховни касациони суд закључује да тужилац основано оспорава правилност примене материјалног права од стране другостепеног суда.

Одредбом члана 104. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС, бр. 24/2005... 32/2013), прописано је да запослени има право на одговарајућу зараду која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

Према одредби члана 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела („Службени гласник РС“, бр. 72/09 ... 32/13), која је важила у утуженом периоду, лица која обављају послове и задатке у државним органима посебним организационим јединицама из овог закона имају право на плату која не може бити већа од двоструког износа плате коју би остварила лица запослена на одговарајућим пословима и задацима у Тужилаштву за организовани криминал, Вишем суду у Београду, Апелационом суду у Београду, министарству надлежном за унутрашње послове и Окружном затвору у Београду. Сагласно ставу 2. наведеног члана закона, плате лица из става 1. овог члана уређује Влада.

Одредбом члана 2. став 1. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала, прописано је да се плата старешине Службе и заменика Старешине службе и овлашћеног службеног лица у Служби, руководиоца и заменика руководиоца Посебне притворске јединице и запосленог на пословима обезбеђења у Посебној притворској јединици обрачунава и исплаћује у двоструком износу плате коју су остваривали на пословима са којих су ступили на рад у организационе јединице из члана 1. ове уредбе.

Чланом 3. став 2. исте Уредбе прописано је да запослени у Служби који нема својство овлашћеног службеног лица има право на плату у двоструком износу плате која се обрачунава и исплаћује запосленом на одговарајућем радном месту у седишту Министарства унутрашњих послова. Ставом 5. наведеног члана Уредбе, предвиђено је да се приликом обрачунавања двоструког износа плата у смислу става 1. – 4. овог члана, не узимају у обзир додаци на плату утврђени законом.

Према правном ставу Врховног касационог суда, усвојеном 13.10.2020. године, лица, запослени који су пре ступања на рад у Службу за борбу против организованог криминала и Службу за откривање ратних злочина били радно ангажовани у МУП-у имају право на двоструки износ плате коју би остварила на пословима и задацима у том министарству уз ограничење из одредбе члана 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела. Дакле, наведеним законом и поменутом Уредбом установљено је право тужиоца, као лица запосленог у Служби за борбу против организованог криминала, на исплату двоструког износа плате коју би остваривао у спорном периоду (од 01.11.2013. до 30.11.2016. године) у односу на висину основне плате коју би примао на месечном нивоу на радном месту на коме је био претходно радно ангажован до момента премештаја у поменуту службу. То подразумева да свако увећање основне месечне плате на ранијем радном месту последично доводи до увећања двоструког износа његове основне плате у Служби за борбу против организованог криминала.

Код наведеног, Врховни касациони суд указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право приликом одмеравања двоструког износа месечне

основне плате тужиоцу, након распоређивања на радном месту у Служби за борбу против организованог криминала. Ово из разлога што је другостепени суд оценио да тужилац у утуженом периоду има право на плату у двоструком износу сходно члану 2. Уредбе и на разлику плате само ако је двострука плата коју је остварио у време преступања на рад у Службу за борбу против организованог криминала већа од плате коју је остварио у посебној организационој јединици државног органа надлежног за сузбијање организованог криминала, што овде није био случај јер је плата тужиоца у јуну 2006. године износила 28.080,57 динара, а након преласка у службу у августу 2006. износила је 27.218,03 динара, због чега му по становишту тог суда припада само разлика између двоструке плате коју је остварио у јуну 2006. године, као претходном радном месту и исплаћене плате за спорни период.

По становишту Врховног касационог суда правилан је закључио првостепеног суда да тужиоцу припада право на исплату неисплаћене разлике плате до двоструког износа плате на основу обављеног рада и временаведеног на раду за период од 01.11.2013. до 30.11.2016. године у укупном износу од 2.231.572,23 динара са досуђеном затезном каматом, у свему према садржини налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке.

Код таквог стања ствари, по оцени Врховног касационог суда, правилан је закључак првостепеног суда да је тужбени захтев основан, због чега је применом члана 416. став 1. ЗПП, другостепена пресуда преиначена у ставу другом и трећем изреке тако што је одбио жалбу тужене и потврдио пресуду Првог основног суда у Београду П1 3522/19 од 19.05.2020. године у делу којим је обавезана тужена да тужиоцу поред износа од 129.107.40 динара са каматом, који је досуђен у ставу првом изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2045/20 од 17.03.2021. године, исплати и разлику до износа од 2.231.572,23 динара са законском затезном каматом на појединачно досуђене месечне износе и обавезао тужену да у корист тужиоца изврши уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.11.2013. до 30.11.2016. године на разлику износа од 129.107.40 динара до укупно досуђеног износа од 2.231.572,23 динара, као и да тужиоцу на име трошкова поступка исплати разлику између износа од 17.173,00 динара до 286.208,00 динара.

Тужиоцу, према успеху у ревизијском поступку, применом одредби чл. 153, 154. и 163. ЗПП припада право на накнаду трошкова ревизијског поступка у укупном износу од 213.000,00 динара, и то за састав ревизије у износу од 18.000,00 динара и за судску таксу на ревизију и одлуку по ревизији по 97.500,00 динара, према важећој Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Таксеној тарифи из Закона о судским таксама. Из наведених разлога, применом члана 165. став 2. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић